

Varia "D. n° 178.

22 A 5(1)

DE VIARI
THMETICAE PRA-
CTICAE SPECIEBVS HEN-
RICI GLAREANI
EPITOME.

No 16

Scaffale 4
Palchett o C

FRIBURGI BRISGOIAM

Im gratia ac privilegio Regio ad annos sex-

Et libri auctoris Burkini Yvan,
Helveticus 1597.

VERE NOBILI A
DOLESCENTI CAROLO A

Wechingen Athesino, Glareanus

S. D. P.

D. Erasmū illum Roteroda-
mū Præceptorem nostrū,
ac huius tempestatis acer-
rimū cū honorum, tum
sacrarum literarū & instauratorem
& uindicem, dicere sæpe audiuimus:
Magnis authoribus nihil eque noce-
re, atq; Epitomarū illos importunos
scriptores, quemadmodum Liuio L.
Florum, Trogolustinum. At multo
aliud esse negocium in tradendis dis-
ciplinis. Ibi uero compendium sæpe
prodeſſe, ac pluribus ansam dare ad
maiora capessenda. Hęc ita ille. Ve-
rum in quę finem ea adduxerim uer-
ba, audi. Excidit mihi ante annos ali-
quot libellus de ſupputandiusu, quę

A p

Biblioteca Cappuccini
Madonna del Sasso

primū Luteciæ olim meis auditorijs.
Heluetijs, qui unā mecum stipendio
alebantur regio: Deinde Basileæ ac
Friburgi prælegere consueuerā. Ne
prorsus huius artis ignari essent, qui
alias Matheseos parteis aggredi uel-
lent. In eo qđem libello hoc maxime
caui, ne nimis Arithmeticus essem, ut
quidam solent, qui nullum finem, in
epitomis etiam docendis, norūt. Ve-
rum, ut & lector sciat, quæ causa me
commouerit, quis nostrę institutiōis
fuerit scopus, quod tā accīsum insti-
tuerim compendiū, breuibus id ex-
plicandum est uerbis. Ad enarrādos
exīmios authores prælegere solebā
Geographica quædam, quæ postea
edidi, quo in negocio gradus cœli in
milliaria ducēdi erant, diuidendi cir-
culorum quadrantes per parteis, ac
deinde in totum redigēdi circulum.
Diameter terre, ambitus eiusdem in-
quiren-

quirendi, quod absq; usu eius artis fieri negbat. Tradebam eodem tempore Musica, ubi itentidem numerorum ratio requiritur, ac proportionum cognitio. Et uidebam sane multos autores, qui de Arithmeticā scripsérāt, uerum in alijs offendebat prōxitas, in alijs nimis alta Theoria, propositum nostrum nihil adiuuans: In quibusdam deterrebat Barbaries, in quibusdam etiam affectata elegātiæ cura. Itaq; cogitaui, qua in alijs uti soleo, de unicabreuitate, & ut ea potissimum tractarē, quæ ad maiora illa intelligēda ducerent ac inseruirent, nō quæ absolutū in ea arte facerent, neq; enim id reqrebant, quos tum prælegebā, authores. Cessit ea res feliciter. Qui enim alicuius ingenij erāt, continuopficiebant. Quapropter, quando nunc domi meæ diudelituit, eum publicare statui, ea lege, ut si lector

A ; indign

indignum studiosorum auribus iudi-
caret, abiijceret porro', ac cōfoderet.
Nolo enim meas nēnias alicui nocu-
mento esse. Tibi autem hunc dedi-
care uolui, ut quando alia in autho-
ribus, tanta cura, tantula præsertim
adhuç ætate perlegeris, & hic si non
magnum facerem Arithmeticū, de-
gustationem tamen præberem ad au-
thores, q̄s domi meę prælego, intelli-
gendos non prorsus contémnendā.
Tu uale & nos ama. Friburgi Bris-
goie Anno à Christo nato. M. D.

XXXVIII. Calendis
Iunijs.

PRAEFATIVN.

CVLA.

VM hoc laboris, studiōse iuuētutis gratia
potissimum suscepemus, atq[ue] adeo ob utilitate eorum, q[uod] linguae
latine puritatem serio amplectuntur,
operæ precium me facturū existimo,
si huius negotij principia, quod ad
linguae usum attinet, etiam e' grammaticis præceptis altius repetā. Tur
pes quidē est artem quavis profiteri
lingua, cuius uoces ac loquēdi usum
ignores. Quo modo nostra etate il
lotis quodam manibus docere supputā
di arte aggrediuntur: Qui latinū nu
merandi morem adeo nesciūt, ut uix
tria præfati uerba, non semel errent.
Primum itaq[ue] distinguendū de ipsis
nominibus numeralibus. Sunt enim

A 4 que

quædam, quæ Cardinalia appellant
a cardine sumpta, ut opinor, meta-
phora. Quod ut in cardine ianua
uertitur, ita huius artis primum ac
præcipuum negocium in hisce cōsi-
stat. Et ea quidem omnia adiectiva
sunt omnis generis, tribus nonnun-
quā terminationibus, ut unus a. um.
Interdum duabus, ut hi duo, hec duæ,
hæc duo. hi & li: tres, & hæc tria. De-
nique nonnunquam unica, ut deinceps
omnia, & ea ipsa indeclinata ad cen-
tum usq;. Hæc cum numeris latinis,
grecis, atq; barbaris, maxime propter
rudes, oculis subiçere placuit: quod
sequentibus præceptionibus multo
luminis adferre existimauerimus.

Cardinalia.

Vnus, a, um,
Duo, x, o,

i.	a.	1.
ii.	b.	2.
Tres		